

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht : 2023/004
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) en de Wet
Kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)
Datum binnenkomst klacht : 28 februari 2023
Datum hoorzitting : 20 maart 2023
Datum beslissing : 31 maart 2023

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 28 februari 2023
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 13 maart 2023

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X van 28 februari 2023, hierna te noemen klager. Verweerders, mevrouw A, psychiater HIC, en mevrouw B, verpleegkundig specialist i.o., hebben op 15 maart 2023 het verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Met instemming van klager heeft er op 20 maart 2023 een hoorzitting plaatsgevonden waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *vervangend secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertouwenspersoon en zijn zus, mevrouw
C
- *verweerders:* mevrouw A, psychiater en mevrouw B,
verpleegkundig specialist i.o.

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de beslissing tot (1) het verlenen van verplichte zorg, waaronder insluiting in de separeer op en vanaf 12 januari 2023. Daarnaast klaagt klager (2) over de beperking van zijn bezoek tijdens zijn opname in de separeer, (3) de inname van zijn telefoon en het vervolgens (4) in beslag nemen van zijn telefoon en aangetroffen drugs door de politie waarbij zijn anonimiteit niet conform het geldende protocol is geschondene en tenslotte (5) het weigeren van inzage en het verstrekken van afschriften van zijn dossier, dat al op 13 februari 2023 is aangevraagd.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende:

Klager is van mening dat insluiten op de separeer niet nodig is geweest. Hij kan zich voorstellen dat het niet goed met hem ging op het moment dat besloten werd dat hij opgenomen zou worden in de separeer, maar dat kan hij zich niet goed meer herinneren. Klager erkent dat hij verbaal agressief was en tegen voorwerpen sloeg, maar niet naar personen toe.

De zus van de klager is nauw betrokken bij de behandeling van haar broer. Klager geeft aan zijn familie te hebben gemist toen hij in de separeer zat. Klager denkt dat hij aangegeven heeft bezoek te willen ontvangen van zijn familie, maar dat kan hij zich ook niet meer goed herinneren.

Klager is van mening dat zijn telefoon onterecht is ingenomen.

Daarnaast is klager van mening dat de geheimhoudingsplicht is geschonden, doordat zijn naam en toenaam zijn doorgegeven aan de politie bij de afgifte van drugs en telefoon. Dit heeft inmiddels geleid tot strafrechtelijke consequenties omdat de politie daar verder werk van heeft gemaakt.

Conform artikel 10:11 lid 1 van de Wvvgz verzoekt klager om de schade die hij hierdoor geleden heeft, te vergoeden.

Het standpunt van verweerder komt, kort samengevat, neer op het navolgende:

Verweerder is van mening dat insluiting op de separeer nodig was om de veiligheid op dat moment te waarborgen, aangezien er sprake was van fysieke agressie tegen deuren en muren en ernstige verbale bedreigingen van de verpleegkundigen op de IC.

Verweerder geeft aan geadviseerd te hebben aan de familieleden om het contact tijdelijk te beperken, door niet op bezoek te gaan bij klager tijdens zijn verblijf in de separeer. Verweerder is van mening dat het niet mogelijk was in te schatten hoe klager zou reageren, gezien zijn agitatie richting zussen, welke zou kunnen leiden tot verergeren van het toestandbeeld. Wel is zijn familie nauwgezet en consequent op de hoogte gehouden van het verloop van de behandeling en de situatie van klager.

Met betrekking tot de klacht over het doorbreken van de geheimhoudingsplicht, geeft verweerder aan dat de dit inderdaad niet anoniem is gebeurd, zoals wel het protocol is. De aangetroffen drugs en ook de telefoon van klager zijn aan de politie afgegeven en vervolgens door de politie in beslag genomen voor nader onderzoek. Het is verweerder niet duidelijk hoe de gang van zaken is geweest met betrekking tot die inbeslagname, maar zij erkent wel dat dit ten onrechte niet anoniem is gebeurd.

Verweerder geeft aan een verzoek te hebben gestuurd aan het Team Medisch Archief tot het uitdraaien van het dossier. Daar is vertraging in ontstaan, waardoor de uitdraai van het dossier pas beschikbaar is geweest na het ontslag van klager. Verweerder erkent dat hierin ook een en ander niet goed is verlopen.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich deels op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is en anderzijds op gedragingen waarop de Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg betrekking heeft. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van beide wetten. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 *Procedurele waarborgen*

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvggz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvggz.

¹ Indien van toepassing

Niet in geschil is dat aan de formele vereisten met betrekking tot de ingediende klachten is voldaan.

5.3 *Inhoudelijke beoordeling*

1. *Beslissing tot separatie*

De klachtencommissie is van oordeel dat de beslissing tot separatie aan de wettelijke vereisten voldoet. Klager was op 11 januari 2023 met een crisismaatregel opgenomen in verband met een psychotische ontregeling waarbij sprake was van heftige fysieke agressie. Hoewel ter zitting door de zus van klager wordt ontkend dat klager haar arm daarbij zou hebben gebroken, was dat wel de informatie die bij verweerder bekend was en waarvan verweerder dus uit ging.

Op 12 januari 2023 was volgens de verpleegkundige rapportages sprake van een situatie van verbale dreiging, schelden, tekeer gaan en van toenemende agitatie waardoor klager niet meer veilig kon worden benaderd. Daarop is volgens de klachtencommissie terecht besloten tot separatie. Die klacht is daarmee dus ongegrond.

2. *Weigeren van bezoek*

Uit het dossier blijkt niet dat aan klager vervolgens bezoek is geweigerd. 'Weigeren' zou immers veronderstellen dat klager om dat bezoek heeft gevraagd en dat dat bezoek hem vervolgens zou zijn geweigerd. Uit het dossier blijkt echter niet dat klager tijdens zijn verblijf in de separeer om bezoek -van wie dan ook- zou hebben gevraagd en dat dat bezoek hem is onthouden. Klager zelf geeft ter zitting aan dat hij zich dat niet meer kan herinneren. Er is dus geen beslissing genomen om klager bezoek te onthouden en hij heeft er ook niet om gevraagd.

Het feit dat de zus van klager al dan niet heeft gevraagd om haar broer te mogen bezoeken is wat anders. Dat zou betrekking hebben op een klacht die de zus van klager mogelijk heeft, maar die klacht is i.c. niet aan de orde.

Nu er dus geen formele beslissing ligt om aan klager bezoek te weigeren, is de klacht op dit onderdeel niet ontvankelijk.

3. *Inname van de telefoon*

Op het moment dat klager is gesepareerd wordt conform hetgeen daartoe de normale gang van zaken is een telefoon van een cliënt opgeborgen totdat hij daarover -dus na deseparatie- weer kan beschikken. Dat is geen 'inname van telefoon' waarvoor een afzonderlijke beslissing noodzakelijk is, maar dat is een situatie die inherent is aan de beperking tot separatie. In een separeer kan/mag een cliënt namelijk geen gebruik maken van zijn telefoon. Nu er dus geen sprake is van een afzonderlijke beslissing waarbij ten onrechte een telefoon is ingenomen, maar het opbergen van de telefoon inherent is aan de separatie, is de klacht niet ontvankelijk.

4. *Afgifte van aangetroffen drugs en telefoon aan de politie zonder dat daarbij de anonimiteit in acht is genomen*

In de huisregels van de HIC van 2019 is het navolgende opgenomen:

Alcohol en drugs

Energydrink, alcohol en drugs hebben een negatieve invloed op de werking van medicatie. Vanwege het risico op ontstaan van gevaarlijke situaties zijn daarom het in bezit hebben van, het handelen in en het gebruiken van energydrink, alcohol en drugs tijdens het verblijf op de HIC niet toegestaan. Ingenomen drugs worden door ons onder geheimhouding aan de politie overhandigd.

Vast staat dat nadat bij klager voorafgaande aan de separatie drugs zijn aangetroffen hetgeen daarna aan de politie is gemeld. Bij het ophalen van deze drugs door de politie is kennelijk de naam van klager gemeld waarbij dus de anonimiteit van klager is geschonden en daarbij is de geheimhoudingsverplichting -die overigens ook al zou gelden ook al zou dit niet in de huisregels zou staan- geschonden.

Uit de rapportages is niet af te leiden hoe dit precies is verlopen en wie daarvoor verantwoordelijk was. De klachtencommissie acht dat een onjuiste gang van zaken omdat dit uiteraard in de rapportages terug te lezen moet zijn. Ook is onduidelijk waarom niet alleen de aangetroffen drugs maar ook (één van de) telefoons van klager aan de politie zijn meegegeven.

De klachtencommissie acht dus deze klacht gegrond.

5. Niet verstrekken van informatie en afschrift medisch dossier

Vast staat dat een cliënt te allen tijde recht heeft op tenminste inzage in zijn medisch dossier en om afschriften daarvan. In het onderhavige geval is gebleken dat klager aanvankelijk niet consequent was in zijn verzoek of het medisch dossier wel of niet afgegeven zou moeten worden. Echter zeker nadat de PVP daar namens klager alsnog om verzocht per e-mail van 14 februari 2023 had verweerder tenminste moeten verifiëren of klager dit nu wél of niet wilde, maar diende verweerder er eigenlijk van uit te gaan dat de PVP dit nadrukkelijk met klager had besproken. Het medisch dossier had dus toen verstrekt dienen te worden en dat is niet gebeurd. De klacht is derhalve gegrond.

5.4 Schadevergoeding

Klager heeft om een schadevergoeding verzocht. Een schadevergoeding is mogelijk op grond van artikel 10:11 lid Wvggz indien een klacht (deels) gegrond wordt verklaard. Nu de op de Wvggz gebaseerde klachten ongegrond worden verklaard, komt aan klager geen schadevergoeding toe.

De klachtencommissie zal hierna wel de op de Wkkgz gebaseerde klachten met betrekking tot de afgifte van de telefoon en de aangetroffen drugs aan de politie én de klacht tot het niet verstrekken van afschriften uit het medisch dossier gegrond verklaren. Deze klachten zijn echter niet gebaseerd op de Wvggz aangezien deze beslissingen niet staan vermeld in de klachtgronden van artikel 10.3 Wvggz. De klachtencommissie kan klachten die zijn gebaseerd op de Wkkgz weliswaar gegrond verklaard maar kan daaraan geen schadevergoeding toekennen. Daarvoor zal klager de daarvoor aangewezen juridische weg moeten volgen.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd:

verklaart de klachten met betrekking tot de insluiting in de vorm van separatie op 12 januari 2023 **ongegrond**

verklaart de klacht met betrekking tot het weigeren van bezoek **niet ontvankelijk**

verklaart de klacht met betrekking tot het innemen van de telefoon **niet ontvankelijk**

verklaart de klacht met betrekking tot de afgifte van aangetroffen drugs en telefoon aan de politie zonder dat daarbij de anonimiteit van klager in acht is genomen **gegrond**

verklaart de klacht met betrekking tot het niet verstrekken van informatie en afschrift van het medisch dossier **gegrond**

wijst af het verzoek van klager om schadevergoeding

Voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.